

บทที่ 5

การอภิปรายผล

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม ตามมาตรฐานคุณภาพการเป็นนักศึกษาที่ดีครั้งนี้ จัดขึ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โดยดำเนินงานตามโปรแกรมที่ออกแบบมาเพื่อมุ่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม ตามมาตรฐานคุณภาพการเป็นนักศึกษาที่ดีแก่นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีการศึกษา 2549 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน เพื่อสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนา นักศึกษา จึงได้จัดเกณฑ์การประเมินคุณภาพของพฤติกรรมนักศึกษาเป็นหมวดหมู่ แบ่งเป็น 3 กลุ่มพฤติกรรม ตามความเกี่ยวข้องกันในรายพฤติกรรม เพื่อใช้จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาและ ประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ 1. กลุ่มพฤติกรรมวินัย ประกอบด้วย การเป็นผู้ตรงต่อ เวลา (รายพฤติกรรมที่ 1) การกล้าคิด กล้าทำ และรับผิดชอบ (รายพฤติกรรมที่ 2) การปฏิบัติตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัย (รายพฤติกรรมที่ 4) และความสามารถทำงานเป็นทีม (รายพฤติกรรมที่ 8) 2. กลุ่มพฤติกรรมความรู้สึกร่วม ประกอบด้วย การเสียสละและเห็นใจผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 3) การทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 5) 3. กลุ่มพฤติกรรม ความสามารถในการเรียนรู้ ประกอบด้วย การรู้แหล่งข้อมูลและแสวงหาข้อมูลที่หลากหลาย (ราย พฤติกรรมที่ 6) และการคิดอย่างสร้างสรรค์ (รายพฤติกรรมที่ 7)

การประเมินผลใช้เครื่องมือ 3 ชุด ได้แก่ 1. แบบบันทึกการสังเกตของอาจารย์ต่อ พฤติกรรมนักศึกษาเป็นรายบุคคล 2. แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ ดีงามด้วยตนเองของนักศึกษา 3. แบบแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมโครงการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม ตามมาตรฐานคุณภาพการเป็นนักศึกษาที่ดี จากการ วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows หาค่าต่าง ๆ ทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test สามารถอภิปรายผล ดังนี้

อภิปรายผล

ค่าคะแนนของคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม ตามมาตรฐานคุณภาพการเป็น นักศึกษาที่ดี ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ปีการศึกษา 2549 ทุกด้าน ในครั้งก่อนและหลังร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าการจัดกิจกรรมนี้ช่วยพัฒนานักศึกษาให้มี พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามมากขึ้น สะท้อนถึงคุณธรรม จริยธรรม และ

ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามมาตรฐานคุณภาพการเป็นนักศึกษาที่ดีของ นักศึกษาสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาเกิดความตระหนัก (Awareness) ว่าพฤติกรรมใดสมควรที่จะกระทำ และพฤติกรรมใดสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงเหมาะสม เมื่อนักศึกษาเกิดความตระหนักก็จะนำมาสู่ความคิด ซึ่งก็จะมีผลต่อการควบคุมตนเอง การที่ นักศึกษาเกิดความตระหนักขึ้นเพราะผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาได้ให้ความรู้และฝึกให้นักศึกษาจาก การทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การจัดการความคิดความเข้าใจ นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การสร้าง self – commitment ในกิจกรรมต่าง ๆ การฝึกซ้ำซ้ำ (Repeated rehearsal) การให้ ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรงทางบวก ถ้วนหลอหลอมและเพิ่มพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม มากขึ้นดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1. กิจกรรมการจัดการความคิดความเข้าใจ ในกิจกรรมนี้ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมย่อย คือ 1) วงจรความคิด-ความรู้สึก-พฤติกรรม 2) การวิเคราะห์พฤติกรรม เมื่อนักศึกษาได้รับความรู้เรื่องวงจรความคิด-ความรู้สึก-พฤติกรรมแล้วทำให้นักศึกษาเข้าใจถึงความเชื่อมโยงระหว่างความคิด-ความรู้สึกและพฤติกรรม เมื่อนักศึกษาเปลี่ยนแปลงความคิดก็จะส่งผลให้ความรู้สึกหรืออารมณ์และพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะการทำงานของกระบวนการทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรม กระบวนการทางปัญญาสามารถปรับเปลี่ยนได้ และการปรับเปลี่ยนทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอกซึ่งสอดคล้องกับ Ellis และ Whiteley (1979 : 44) ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก็สามารถทำได้โดยการปรับเปลี่ยน กระบวนการทางปัญญา (ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวัง) ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างสิ่งเร้า กับอารมณ์และพฤติกรรมและเมื่อนักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์พฤติกรรมบนแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยมทำให้นักศึกษาเข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมและมองเห็นความสำคัญของตัวแปรภายในบุคคลคือ ความคิด ความรู้สึก ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเพราะ การวิเคราะห์พฤติกรรมบนแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมปัญญานิยมมีความเชื่อพื้นฐานว่ากระบวนการทางปัญญามีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลง โดย กระบวนการทางปัญญาจะเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมภายนอกของบุคคล ดังนั้นสามารถ เปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาได้พฤติกรรมของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Etscheidt (1991 : 107 – 115) ที่พบว่านักศึกษาเมื่อได้รับการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแล้ว มี พฤติกรรมการควบคุมตนเองเพิ่มขึ้น และงานวิจัยของ Larson (1990) ที่พบว่ารูปแบบที่ใช้กรอบแนวคิดพฤติกรรมปัญญานิยม โดยการฝึกปรับเปลี่ยนความคิด ช่วยให้เยาวชนมีภาวะเสี่ยงต่อการมี ปัญหาเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ และการกระทำผิดวินัยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

2. กิจกรรมฝึกทักษะการคิดเพื่อควบคุมตนเองเมื่อนักศึกษามองเห็นความสำคัญของตัวแปรภายในที่เป็นกระบวนการทางปัญญาคือความคิด ความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแล้วผู้จัดโปรแกรมได้จัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาขึ้น โดยใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมหลายเทคนิคผสมผสานกัน แต่ละเทคนิคก็จะมีแนวคิดและวิธีการที่ค่อนข้างจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้เดิมของนักจิตวิทยาแต่ละคน ถึงแม้ว่านักจิตวิทยาจะมีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกันแต่มีสิ่งที่เห็นตรงกัน คือ ตัวแปรทางปัญญาได้ทำให้พฤติกรรมของบุคคลนั้นย่อมเปลี่ยนแปลง ประกอบกับวัยของนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเห็นได้ชัด ผลแห่งการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทำให้นักศึกษามีความสับสนในบทบาทของตัวเอง และประสบปัญหากับการปรับตัว มีการแสดงออกในทางแข็งกร้าว และชอบเพื่อฝัน อารมณ์ค่อนข้างจะรุนแรงและเปลี่ยนแปลงง่าย ค่อนข้างจะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง ชอบทำตามกลุ่มและมีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่มากขึ้น จึงอาจจะเห็นเหตุให้วัยรุ่นมีปัญหาทางด้านความประพฤติ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2539 : 89-90) ส่วนพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของนักศึกษาอยู่ในขั้นที่ 4 ของ Piaget คือ สามารถคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมและมีปรัชญาชีวิต (Piaget, 1960) ด้วยเหตุนี้ผู้จัดโปรแกรมจึงเลือกใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรมทางปัญญาหลายเทคนิคเพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละเทคนิคที่ใช้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา ดังนี้

2.1 ผู้จัดโปรแกรมเลือกใช้เทคนิคการหยุดความคิด (Thought Stopping) เพราะนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ที่มีความต้องการที่จะมีความใกล้ชิดผูกพัน (intimacy) กับเพื่อนวัยเดียวกันและมีความสัมพันธ์อย่างสนิทสนม (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2539 : 90) เมื่อเพื่อนที่คบกันชวนให้กระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่ การเสพยาเสพติด การทะเลาะวิวาทกับเพื่อนต่างกลุ่ม ทำลายสิ่งที่เป็นของส่วนรวม เป็นต้น ก็มักจะทำตามโดยไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องและความเหมาะสม เมื่อแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมาก็จะก่อให้เกิดผลเสียต่อตัวเองในอนาคตได้ การที่นักศึกษาได้ฝึกการหยุดความคิดเมื่อมีความคิดที่ไม่เหมาะสมขึ้นก็จะช่วยให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้นเพราะการหยุดความคิดจะทำให้ความคิดที่ไม่เหมาะสมถูกระงับไปเพียงแต่บอกกับตนเองว่า “ไม่” หรือ “หยุด” แล้วแทนที่ความคิดที่ไม่เหมาะสมด้วยความคิดที่เหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dugal (1989) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่ได้รับเทคนิคการหยุดความคิด การผ่อนคลาย และการฝึกหัดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ลดความก้าวร้าวลง และจากการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์ผู้จัดโปรแกรมการพัฒนาได้ส่งเสริมให้นักศึกษาทำการซักซ้อมการหยุด

ความคิดเมื่อมีความคิดที่ไม่เหมาะสมซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ในระหว่างที่มีการชักชวนผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาและเพื่อน ๆ ได้ให้ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรงทางบวกจึงทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการหยุดความคิดมากขึ้น

ดังนั้นเมื่อนักศึกษามีความคิดที่ไม่เหมาะสม เทคนิคการหยุดความคิดจึงเป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อหยุดความคิดที่ไม่เหมาะสม แล้วแทนที่ความคิดที่ไม่เหมาะสมด้วยความคิดที่เหมาะสม จึงทำให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น

2.2 เทคนิคที่ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาเลือกใช้กับนักศึกษาอีกเทคนิคหนึ่งคือ เทคนิคการคิดไปข้างหน้าเพราะนักศึกษายบางคนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกไป เนื่องจากอารมณ์ชั่ววูบและความรักเพื่อนเป็นหลักจึงทำให้เกิดผลเสียตามมา เช่น ถูกลงโทษตามความคิดที่กระทำ ได้รับความเจ็บหรือเสียชีวิตเมื่อทะเลาะวิวาทกับกลุ่มอื่น เป็นต้น นักศึกษา ได้ฝึกการคิดไปข้างหน้าแล้วทำให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้นเพราะการฝึกคิดไปข้างหน้าทำให้นักศึกษาสามารถคาดคะเนความเป็นไปได้ของผลกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อตอบสนองด้วยพฤติกรรมที่จะได้รับทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และผลกรรมนั้นเป็นผลกรรมทางบวกหรือผลกรรมทางลบ ด้วยการฝึกให้นักศึกษาคิดในลักษณะ ถ้าฉันทำ....แล้วจะ....ก่อนที่นักศึกษากจะแสดงพฤติกรรมออกมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเขาต้องเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้ต้องได้ตอบด้วยอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม เขาจะคิดว่าถ้าเขาแสดงพฤติกรรมนี้แล้ว จะได้รับผลกรรมอะไรบ้าง ถ้าได้รับผลกรรมทางบวกเขาก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา แต่ถ้าจะต้องได้รับผลกรรมทางลบ เช่น การถูกลงโทษ การเสียชื่อเสียง การสอบตก เป็นต้น ก็จะช่วยให้เขาระงับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เมื่อนักศึกษาได้ฝึกการคิดไปข้างหน้าบ่อยครั้งก็น่าจะส่งผลให้นักศึกษาคิดก่อนแสดงพฤติกรรมมากขึ้น จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อนักศึกษาคิดไปข้างหน้าแล้ว แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาและเพื่อน ๆ ได้ให้ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรงทางบวกอีกด้วย จึงเป็นแรงจูงใจกระตุ้นให้นักศึกษาคิดไปข้างหน้า ก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์ (2534 : 52) ที่พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงขึ้นภายหลังการใช้หลักฟรีแมค และทำให้ความถี่ของพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย เมื่อใช้การเสริมแรงควบคู่กับสถานการณ์จำลองทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านภาวะธรรมเพิ่มขึ้น

2.3 เทคนิคการสอนตนเองก็เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญาด้วย เพราะนักศึกษากำลังศึกษา ถ้านักศึกษาไม่รู้จักควบคุมตนเองก็จะมี

ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ตามมาเช่น หนีเรียน เข้าห้องเรียนช้า ออกนอกห้องเรียนบ่อยครั้ง พุดคุยและแหย่เล่นกับเพื่อนในขณะที่ปฏิบัติงาน เองงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ออกไปทำกิจกรรมอื่นนอกห้อง เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้านักศึกษาได้รับการฝึกการสนองตนเองทำให้นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองด้วยการใช้คำพูดของตนเองเป็นตัวชี้้นำเพื่อให้มีรูปแบบความคิดและพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้น เมื่อนักศึกษาได้รับการฝึกการสนองตนเอง จะช่วยให้นักศึกษาได้รับความรู้และปรับความคิดของตนเองให้ถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นคำพูดกับตนเอง เพื่อใช้ในการกำกับความคิดและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นและคงอยู่ตลอดไป (Meichenbaum, 1975 : 359) ซึ่งกระบวนการฝึกการสนองตนเองเริ่มจากการที่ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาขณะแสดงพฤติกรรม ซึ่งผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาได้ชี้แนะวิธีการกระทำตามขั้นตอนที่ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาสร้างขึ้น โดยพูดสอนตนเองตามลำดับที่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเริ่มจากพูดด้วยเสียงที่ดัง พูดด้วยเสียงที่เบา และพูดภายในใจ ในขณะที่แสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งการเสนอตัวแบบเป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สม โภชน์ เอี่ยมสุภามิต, 2536 : 51) การที่ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาเป็นตัวแบบแสดงการสอนตนเองนี้ถือว่าเป็นการใช้ตัวแบบจริง ซึ่ง Bandrum (1986) กล่าวว่า การใช้ตัวแบบจริงมีข้อดี คือ สามารถปรับปรุงหรือเพิ่มเติมการแสดงพฤติกรรมของตนให้ชัดเจนและเหมาะสมกับสภาพการณ์ได้มากยิ่งขึ้น

ในการดำเนินงานครั้งนี้ เมื่อผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาแสดงการสอนตนเองในการแสดงพฤติกรรมเป้าหมายให้นักศึกษาสังเกตพฤติกรรมแล้วให้นักศึกษาทำการซักซ้อมการสอนตนเองด้วยการที่ให้นักศึกษาทำการซักซ้อมการสอนตนเองโดยการกระทำจริงนั้นจะช่วยให้นักศึกษาสามารถจดจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น และเมื่อถึงเวลาแสดงออกก็จะแสดงออกได้ง่ายขึ้น (สม โภชน์ เอี่ยมสุภามิต, 2536 : 258) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kalish (1981) และ Mischel และ Patterson (1976) ที่พบว่า การใช้การเสนอตัวแบบร่วมกับการฝึกซ้อมพฤติกรรม เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่า การใช้การเสนอตัวแบบหรือการซักซ้อมพฤติกรรมเพียงอย่างเดียวใดอย่างหนึ่ง ในครั้งนี้ผู้จัด โปรแกรมการพัฒนาได้ให้นักศึกษาซักซ้อมการสอนตนเองซ้ำ ๆ หลายครั้งเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะและความชำนาญในการสอนตนเองและสามารถนำทักษะการสอนตนเองไปใช้ชี้แนะพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวความคิดของ Meichenbaum และ Cameron (1974) ที่กล่าวว่า การฝึกให้บุคคลแสดงพฤติกรรมการสอนตนเองซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง จะทำให้เกิดทักษะและความชำนาญและสามารถสอนตนเองตามขั้นตอนได้อย่างอัตโนมัติ

เมื่อนักศึกษาใช้กระบวนการฝึกการสอนตนเองซ้ำ ๆ ในการแสดงพฤติกรรม เป้าหมายแล้ว ผู้จัดโปรแกรมได้ให้ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรง ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับมีผลต่อการพัฒนาให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้น เพราะการให้ข้อมูลป้อนกลับช่วยให้นักศึกษารู้ผลการกระทำตนเอง รวมทั้งความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะสามารถเสริมแรงตนเองได้ (kazdin, 1980 : 104 – 105) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดโปรแกรมได้ให้ข้อมูลป้อนกลับทางบวก (Positive Feedback) ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงส่วนดีทำอะไรได้ดีบ้าง ช่วยให้นักศึกษารู้ผลการกระทำของตนว่า การกระทำของตนห่างจากเป้าหมายเพียงใด ก่อให้นักศึกษาเกิดความพยายามที่จะปรับปรุงพฤติกรรมตนเองเป็นไปตามรูปแบบที่ถูกต้องมากขึ้น เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒนา พรหมหล่อ, 2541 : 211) ที่พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการให้ข้อมูลป้อนกลับ

2.4 หลังจากทีมนักศึกษาแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้จัดโปรแกรมได้ให้นักศึกษาเสริมแรงตนเองทันที เมื่อนักศึกษาได้รับการเสริมแรงแล้วทำให้พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้น เพราะการเสริมเรานั้นจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่จูงใจให้นักศึกษาพยายามกระทำพฤติกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับที่สูงขึ้น (bandura, 1976) การเสริมแรงตนเองต่อพฤติกรรมเป้าหมายที่เกิดขึ้นนี้ Kazdin (1980 : 256) กล่าวว่า เป็นเทคนิคที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการสอนตนเองและง่ายต่อการนำไปใช้ การสอนตนเองร่วมกับการเสริมแรงตนเองสามารถลดความหุนหันของเยาวชนให้ลดลงได้ นั้นแสดงให้เห็นว่า การเสริมแรงตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้กระบวนการสอนตนเองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับการเสริมแรงในการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดโปรแกรมการพัฒนาได้ให้นักศึกษาเสริมแรงตนเองทางวาจา โดยให้พูดกับตนเองในทางบวก เช่น พูดยกย่องหรือชมเชยตนเอง เป็นต้น นอกจากจะเสริมแรงด้วยตนเองแล้ว ผู้จัดโปรแกรมการพัฒนาได้ให้การเสริมแรงภายนอกแก่นักศึกษาอีกด้วย เพื่อช่วยทำให้ประสิทธิภาพของการฝึกเพิ่มขึ้นกว่าการสอนตนเองอย่างเดียว การฝึกการสอนตนเองร่วมกับการเสริมแรงด้วยเบียร์ธรรกร ในช่วงแรก แล้วเปลี่ยนมาเป็นตัวเสริมแรงทางสังคมและท้ายสุดเป็นการเสริมแรงตนเอง ผลปรากฏว่าสามารถเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาแบบประนีประนอม รวมทั้งช่วยลดความหุนหันนอกจากนี้ยังมีผู้นำเอาการเสริมแรงภายนอกไปใช้ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมไม่อยู่นิ่งของผู้ชาย อายุ 21 ปี ลดพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียน และเพิ่มทักษะการระลึกเรื่องราว Meichenbaum, (1979 : 1173 – 1177) ลดพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น

2.5 เทคนิคการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ผู้จัดโปรแกรมเลือกมาใช้เพื่อฝึกนักศึกษาในกรณีที่นักศึกษามีความคิดหรือความเชื่อที่ไม่มีเหตุผล เมื่อมีความคิดที่ไม่มีเหตุผล จะส่งผลต่ออารมณ์และแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นถ้าบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเขาสามารถช่วยให้เขาเปลี่ยนความคิดที่ไม่มีเหตุผลให้เป็นความคิดที่มีเหตุผลได้ จะส่งผลให้เกิดอารมณ์ที่เหมาะสมและแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามมา เมื่อนักศึกษาได้ฝึกเทคนิคการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมแล้ว ทำให้นักศึกษามีความคิดอย่างมีเหตุผล เข้าใจตนเองและสามารถควบคุมตนเอง จึงทำให้แสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้น เพราะเทคนิคนี้ยึดปรัชญาที่ว่าบุคคลไม่ได้ถูกรบวงวน โดยตัววัตถุเองหรือคน แต่โดยความคิดของเขาที่มีต่อวัตถุนั้นต่างหาก จากหลักปรัชญาตัวเอง (Ellis, 1979 : 130) ได้อธิบายว่าในสภาพการณ์หนึ่งบุคคลและเกิดระบบความคิดหรือความเชื่อต่อสภาพการณ์นั้น แล้วทำให้เกิดผลกรรมทางอารมณ์ และพฤติกรรมตามมา ดังนั้นเมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงอารมณ์และพฤติกรรมจึงต้องจัดการเปลี่ยนแปลงที่ระบบความคิดพื้นฐานของคน

ผู้จัดโปรแกรมได้ฝึกให้นักศึกษามีความคิดหรือความเชื่อที่มีเหตุผลโดยใช้เทคนิคที่จัดการกับความคิด อารมณ์และพฤติกรรม โดยการอภิปรายให้นักศึกษามองเห็นความสัมพันธ์ของ ABC อย่างชัดเจนว่า ความคิดที่ไม่มีเหตุผลเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไมจึงมีความคิดเช่นนั้น และความคิดเช่นนั้นก่อให้เกิดอารมณ์ไม่มีความสุข และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เขามีความคิดเห็นอย่างไรต่อเหตุการณ์นั้น และผลเป็นอย่างไร แล้วช่วยให้นักศึกษาเปลี่ยนความคิดที่ไม่มีเหตุผลให้เป็นความคิดที่มีเหตุผลต่อไป

ต่อจากนี้ผู้จัดโปรแกรมได้ฝึกให้นักศึกษามีความคิดที่มีเหตุผลด้วยตนเองโดยกำหนดให้นักศึกษาแต่ละคนทำการบ้านเพื่อฝึกความคิด (Cognitive Homework) ซึ่งนักศึกษาจะต้องทำการฝึกวิเคราะห์ตนเองตามแบบ ABCDE ของ Ellis เพื่อให้นักศึกษาแต่ละคนทำแบบฝึกหัดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองเป็นการบ้านคนละ 3 ชุดต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ จากนั้นผู้จัดโปรแกรมให้นักศึกษาแต่ละคนนำผลงานจากการทำแบบฝึกหัดมานำเสนอต่อกลุ่มในคาบกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้จัดโปรแกรมสามารถตรวจสอบได้ว่า นักศึกษาแต่ละคนสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ผู้จัดโปรแกรมทำการอภิปรายโดยการซักถามเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกขั้นตอน ซึ่งการอภิปรายในกลุ่มนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้รับข้อมูลป้อนกลับสิ่งที่กระทำไป ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าใจลักษณะความคิดที่มีเหตุผล และความคิดที่ไม่มีเหตุผลได้อย่างถ่องแท้ และสามารถปรับความคิดของตนเองได้อย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น และยังช่วยให้นักศึกษามีโอกาสวิเคราะห์ความคิดอารมณ์และพฤติกรรมของคนและผู้อื่นที่แตกต่างกันไป เป็นผลทำให้นักศึกษาได้เห็นตัวแบบจากการวิเคราะห์ความคิด อารมณ์และ

พฤติกรรมของผู้อื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกับตนเอง ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหาที่คล้ายคลึงกับตนได้อย่างมีเหตุผลนอกจากนี้ผู้จัดโปรแกรมให้การเสริมแรงทางสังคม โดยกล่าวคำชมเชยและให้การเสริมแรงที่เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับวัยของนักศึกษาเป็นรางวัลเมื่อนักศึกษาสามารถคิดได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งการเสริมแรงดังกล่าว เป็นการเสริมแรงทางบวกจะช่วยให้ นักศึกษาเกิดกำลังใจ และมีแรงจูงใจที่จะฝึกคิดอย่างมีเหตุผลต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zelig, Stone และ Ellene (1980 : 80 – 85) พบว่านักศึกษาที่เข้าโปรแกรมการให้คำปรึกษาตาม ทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ มีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยเพิ่มขึ้น

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การที่นักศึกษาที่ได้ฝึกการปรับพฤติกรรมด้วยวิธีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนความคิดต่อการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามได้อย่างมีเหตุผล จึงมีผลให้คะแนนพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

2.6 นอกจากการฝึกเทคนิคการปรับพฤติกรรมทางปัญญาแล้ว มีกิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาสร้าง (self – commitment) ซึ่งเป็นการสร้างคำมั่นสัญญากับตนเองว่าจะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาพฤติกรรมใดบ้าง โดยนักศึกษาเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการเสริมแรงตนเองเมื่อตนเอง ได้ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการสร้าง (self – commitment) จึงน่าจะช่วยให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามมากขึ้น

2.7 นอกจากนี้ผู้จัดโปรแกรมได้ให้นักศึกษาทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตนเองทุกวัน เป็นเวลา 1 ภาคเรียน การที่นักศึกษาทำการสังเกตและบันทึกตนเองแล้วทำให้นักศึกษามีการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามเพิ่มขึ้น เพราะการสังเกตจะทำให้ นักศึกษารู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่เป็นอย่างไรและมีผลกระทบต่อใครทำให้สามารถวินิจฉัยได้ว่าในสิ่งไหนใด ควรทำพฤติกรรมใด นอกจากนี้การจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านแรงจูงใจ ตนเองอีกด้วย ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้คนเราเปลี่ยนพฤติกรรมเมื่อเห็นข้อมูลที่ตนเองบันทึกไว้นั้นคือ แรงจูงใจหรือความต้องการของบุคคลที่อยากจะเปลี่ยนพฤติกรรมเมื่อเห็นข้อมูลที่ตนเองบันทึกไว้นั้น คือ แรงจูงใจหรือความต้องการของบุคคลที่อยากจะเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองนั่นเอง ไม่ว่าข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกนั้นจะเป็นข้อมูลทางบวกหรือทางลบก็ตาม การบันทึกไม่ว่าจะทำการบันทึกทันทีหรือบันทึกทุกคืนก่อนนอนและไม่ว่าเครื่องมือในการบันทึกจะเป็นแบบใดก็ตาม ถ้าคนเรามีแรงจูงใจที่อยากจะเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองแล้ว ข้อมูลที่ได้ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลทันที

นอกจากนี้ การที่นักศึกษาทำการสังเกตและบันทึกตนเอง นั่นคือ นักศึกษาได้รับบทบาทเป็นผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและปรับพฤติกรรมด้วยตนเอง แทนที่จะให้อาจารย์หรือบุคคลอื่น เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและปรับพฤติกรรมนักศึกษาแต่เพียงผู้เดียว ด้วยเหตุนี้จึงมีผลทำให้นักศึกษาได้ใช้ความพยายามมากขึ้นทำให้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมประสบความสำเร็จมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักถึงพฤติกรรมของตนเองว่าเป็นอย่างไร มีผลกระทบต่อใครบ้าง ซึ่งความตระหนักในตนเองนี้เองก็จะช่วยให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงได้ ดังที่ Kirk (1990 : 47) กล่าวว่า การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการช่วยเหลือตามแนวคิดการปรับพฤติกรรม

ข้อมูลที่นักศึกษาทำการสังเกตและบันทึกด้วยตนเอง เป็นข้อมูลป้อนกลับที่ส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงปรารถนา ประกอบกับในการวิจัยนี้ผู้จัดโปรแกรมและเพื่อนในกลุ่มก็เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับทางบวกแก่นักศึกษาอีกด้วย จึงน่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งช่วยให้นักศึกษามีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงปรารถนามากขึ้น

ในการจัดกิจกรรมผู้จัดโปรแกรมได้เน้นที่ความสำเร็จของการแสดงพฤติกรรมเมื่อนักศึกษามีพฤติกรรมเป้าหมายที่ตั้งใจไว้เพิ่มขึ้น จะให้การเสริมแรงตนเอง รวมทั้งผู้จัดโปรแกรมเป็นผู้เสริมแรงภายนอกด้วย โดยให้การเสริมแรงทางวาจา ท่าทาง และวัตถุสิ่งของ เมื่อนักศึกษาได้รับการเสริมแรงก็จะเพิ่มความสนใจในการแสดงพฤติกรรมเป้าหมายมากขึ้น จึงน่าจะทำให้ นักศึกษามีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมจริยธรรมมากขึ้นหรือคงพฤติกรรมนั้นไว้

อาจสรุปได้ว่า นักศึกษาได้รับการฝึกกระบวนการในการพัฒนาตนเองตามรูปแบบการฝึกซึ่งประกอบด้วย การจัดกระทำความคิดความเข้าใจ การหยุดความคิด การคิดไปข้างหน้า การฝึกการสอนตนเอง การพิจารณาเหตุผล - อารมณ์ - พฤติกรรม ซึ่งจะเป็นตัวกลางที่ทำงานในกระบวนการคิด ทำให้นักศึกษาสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ดีขึ้น และนอกจากนี้ นักศึกษาได้ฝึกกระบวนการทางปัญญาโดยมีการทำแบบฝึกหัดและอภิปรายวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้จัดโปรแกรมและนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (cognitive behavior modification) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดความเข้าใจ โดยหยุดความคิดเมื่อมีความคิดที่ไม่เหมาะสม การคิดไปข้างหน้าถึงผลกรรมที่จะได้รับการฝึกการสอนตนเองด้วยการพูดกับตนเองภายในใจ จะช่วยให้นักศึกษาได้รับรู้และปรับความคิดที่ไม่มีเหตุผลให้เป็นความคิดที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่อารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น (Ellis Whiteley, 1979 : 15 - 16, 28) ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญในการเพิ่มพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงปรารถนามากขึ้น ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมจริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สามารถกระตุ้นให้เกิดขึ้นจากการผ่านกระบวนการทางปัญญาได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด - ความรู้สึก -

พฤติกรรม การฝึกการสอนตนเอง การหยุดความคิด การคิดไปข้างหน้า เป็นต้น ไม่ใช่จะสามารถ กระตุ้นจากสภาพการณ์ภายนอกเพียงอย่างเดียว และนอกจากนี้จากการฝึกตนในเทคนิคและวิธีการต่าง เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสวิเคราะห์พฤติกรรมตนเอง ได้ฝึกการคิดไปข้างหน้า การหยุดความคิด การฝึกการสอนตนเองให้ถูกต้องและเหมาะสม การพิจารณาเหตุผล - อารมณ์และพฤติกรรม ทำให้นักศึกษาสามารถปรับความคิดของตนเองให้ถูกต้องและเหมาะสม พร้อมทั้งตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการแสดงพฤติกรรมของตนเองนั้น จึงทำให้นักศึกษาสามารถควบคุมการแสดงพฤติกรรมเมื่อมีสถานการณ์มากระตุ้นได้ดีมากกว่าก่อนเข้าโปรแกรมใน ครั้งนี้ มีผลทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มพฤติกรรมวินัย ประกอบด้วย การผู้ตรงต่อเวลา (รายพฤติกรรมที่ 1) การกล้าคิด กล้าทำ และรับผิดชอบ (รายพฤติกรรมที่ 2) การปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย (รายพฤติกรรมที่ 4) และความสามารถทำงานเป็นทีม (รายพฤติกรรมที่ 8) 2. กลุ่มพฤติกรรมความรู้สึก ประกอบด้วย การเสียสละและเห็นใจผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 3) การทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 5) 3. กลุ่มพฤติกรรมความสามารถในการเรียนรู้ ประกอบด้วย การรู้แหล่งข้อมูลและแสวงหาข้อมูลที่หลากหลาย (รายพฤติกรรมที่ 6) และการคิดอย่างสร้างสรรค์ (รายพฤติกรรมที่ 7) เพิ่มขึ้น และจากการใช้เทคนิคการพิจารณาเหตุผล - อารมณ์ - พฤติกรรม ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจว่าคนเราสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดชีวิตของตนเองได้แม้ว่าในบางครั้งอาจจะต้องใช้ความพยายามที่ค่อนข้างสูงจึงจะประสบความสำเร็จก็ตาม และทำให้นักศึกษามีความคิดอย่างมีเหตุผลซึ่งความคิดที่มีเหตุผลนี้ จะก่อให้เกิดผลกรรมใหม่ นั่นก็คือทำให้เกิดอารมณ์ที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่เหมาะสม ดังนั้น จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดียิ่งสูงขึ้น ทั้งในด้านการเพิ่มพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zelig Stone & Behr (1980 : 80 – 85) เพิ่มคะแนนการเรียนลดพฤติกรรมการหนีเรียนและพฤติกรรม การรบกวนชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thurman (1983 : 417–423) และประดิษฐ์ เอกทัศน์ (2527 : 61)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการดำเนินงานไปใช้สำหรับศึกษา

1) ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันการศึกษาอย่างเหมาะสมและเป็นตัวแบบที่ดีต่อนักศึกษาเพราะพฤติกรรมของนักศึกษาหล่อหลอมจากสภาพแวดล้อมด้วย ซึ่งสภาพแวดล้อมในที่นี้หมายถึงความรวมถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรมีความร่มรื่น สะอาด สง่า และเป็นระเบียบ เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษารักความสะอาด รักสวย รักงาม มีระเบียบวินัย จิตใจแจ่มใส

รวมถึงการจัดกิจกรรมทุกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาตัวนักศึกษา และที่สำคัญคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์ควรประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม อาจารย์ควรวางตนอย่างเป็นกันเองให้นักศึกษามีความรู้สึกมั่นใจและอบอุ่นในการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา และมีความพร้อมต่อการรับฟังความคิดเห็น ของนักศึกษาใน ส่วนการเรียนการสอน อาจารย์ควรปรับให้ทันสมัย สอดคล้องกับการแก้ปัญหาสังคม ควรเน้นเชิง วิเคราะห์การค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้มากที่สุด เพื่อให้นักศึกษาพึ่งตนเองได้เป็น คนดี กิติกีและเสริมสร้างการคิดเป็นทำเป็นตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตปัจจุบันให้มาก

2) เนื่องจากรูปแบบการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นการนำเสนอการจัดกิจกรรม แนวใหม่ จึงควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้รู้จักแนวทางการจัดกิจกรรมแบบใหม่ ๆ โดยจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการให้กับอาจารย์ในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และสามารถ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนและนักศึกษา ซึ่งจะช่วย พัฒนานักเรียนและนักศึกษาให้มีระบบการคิดที่ถูกต้อง มีเหตุผล สามารถควบคุมตนเองได้มากขึ้น

3) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเช่นนี้ให้กับตัวแทนนักเรียนและนักศึกษา ในทุกระดับชั้นและระดับชั้นปีเพื่อให้ขยายผล โดยที่นักเรียนและนักศึกษาที่ผ่านการอบรมนี้เป็นตัวแบบ ที่ดีและมีอิทธิพลต่อเพื่อนนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาและมหาวิทยาลัยมากกว่าอาจารย์ เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนม ใช้ภาษาพูดที่สามารถเข้าใจกันได้ง่ายกลุ่มเพื่อนนักเรียนและ นักศึกษาจึงได้สังเกตตัวแบบ และเลียนแบบตัวแบบจากตัวแทนนักเรียนและนักศึกษาโดยอัตโนมัติ อันนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมจริยธรรมมากขึ้น

สำหรับครูและอาจารย์

1) รูปแบบโปรแกรมการจัดกิจกรรมนี้เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1. กลุ่มพฤติกรรมวินัย ประกอบด้วย การตรงต่อเวลา (รายพฤติกรรมที่ 1) การกล้าคิด กล้าทำ และ รับผิดชอบ (รายพฤติกรรมที่ 2) การปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย (รายพฤติกรรมที่ 4) และความสามารถทำงานเป็นทีม (รายพฤติกรรมที่ 8) 2. กลุ่มพฤติกรรมความรู้สึก ประกอบด้วย การเสียสละและเห็นใจผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 3) การทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (รายพฤติกรรมที่ 5) 3. กลุ่มพฤติกรรมความสามารถในการเรียนรู้ ประกอบด้วย การรู้ แหล่งข้อมูลและแสวงหาข้อมูลที่หลากหลาย (รายพฤติกรรมที่ 6) และการคิดอย่างสร้างสรรค์ (รายพฤติกรรมที่ 7) โดยอาจารย์สามารถนำรูปแบบการจัดกิจกรรมนี้ไปใช้ได้โดยตรง เนื่องจากมี

การเสนอรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน และเพียงพอในทุกองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งมีแผนการจัดกิจกรรม สื่อและแบบฝึกหัดไว้ให้พร้อม

2) การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ควรมุ่งที่การพัฒนา “คน” จากภายในตัวนักเรียนและนักศึกษาเอง ควรมุ่งให้นักเรียนและนักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง หาเหตุผลด้วยตนเอง โดยครูอาจารย์จัดประสบการณ์ให้นักเรียนและนักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนให้นักเรียนและนักศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ฝึกการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเองส่งเสริมให้นักเรียนและนักศึกษารู้จักใช้เหตุผลในทุกขณะของชีวิตและทุกชิ้นงานที่ทำ ฝึกฝนให้นักเรียนและนักศึกษาพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ไม่มั่งงาย ฝึกให้นักเรียนและนักศึกษาเข้าใจว่าปัญหาแต่ละเรื่อง คนเราสามารถเลือกตัดสินใจในสิ่งที่ได้หลายวิธี และมุ่งเน้นให้นักเรียนและนักศึกษาสามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY